

OPMERKINGEN

- › Deze hand-out is ter informatie, er kunnen geen rechten aan worden ontleend.
- › Niets uit deze presentatie mag worden gebruikt zonder schriftelijke toestemming van TNO

op weg naar een netwerk van predictive twins van de gebouwde omgeving

1

TNO innovation for life

OP WEG NAAR EEN NETWERK VAN PREDICTIVE TWINS VAN DE GEBOUWDE OMGEVING

ROB ROEF

2

NAAR EEN NETWERK VAN PREDICTIVE TWINS

INHOUD

- › Aanleiding
- › Introductie op netwerken van Predictive Twins
- › Predictive Twins bij vervanging en renovatie infrastructuur
- › Data op orde
- › Predictive Twins bij de energietransitie bestaande bouw

3

4

MAATSCHAPPELIJKE UITDAGINGEN

RENOVATIE INFRASTRUCTUUR

- › RWS: 4.100 bruggen/viaducten (NL: ongeveer 53.000)
- › Bouwpiek periode 1960 - 1980
- › Ontwerplevensduur ongeveer 80 jaar
- › Flinke toename zwaar verkeer sinds 1960

A27 Merwedebrug die >3500kg Utrecht volgt
Rotterdam A58/A16

ENERGIETRANSITIE BESTAANDE BOUW

- › NL: 7 miljoen woningen en bedrijfsgebouwen
- › In 2050 ambitie: alle woningen CO2 neutraal
- › Renovatieopgave: 1.000 gebouwen per dag

TNO innovation for life

5

OPTIMALISATIES OP BOUWERK- EN NETWERKNIVEAU WAAR DOEN WE HET VOOR?

INFRA	VEILIGHEID	DUURZAAMHEID	HINDER	KOSTEN
GEBOUW	ENERGIE	COMFORT	GEZONDHEID	KOSTEN

TNO innovation for life

6

DIGITALE ONTWIKKELINGEN SPEERPUNTEN TNO BOUW, INFRA & MARITIEM

SLIMME MEETSISTEMEN

ASSET LIFECYCLE INFORMATIE MODELLING

ARTIFICIAL INTELLIGENCE & MACHINE LEARNING

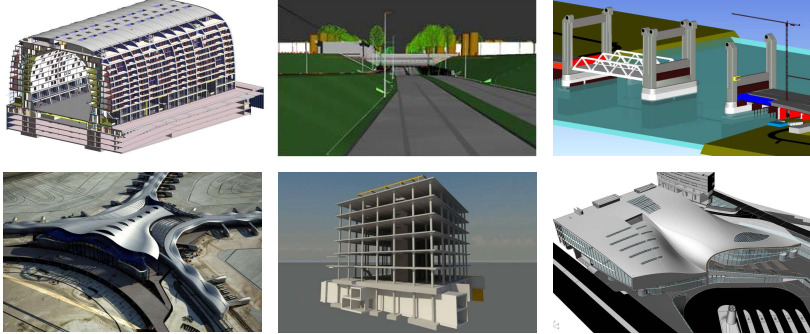
PREDICTIVE TWINS

TNO innovation for life

7

EEN BELANGRIJKE STAP IN DE DIGITALE TRANSFORMATIE: WERKEN MET BOUW INFORMATIE MODELLEN (BIM)

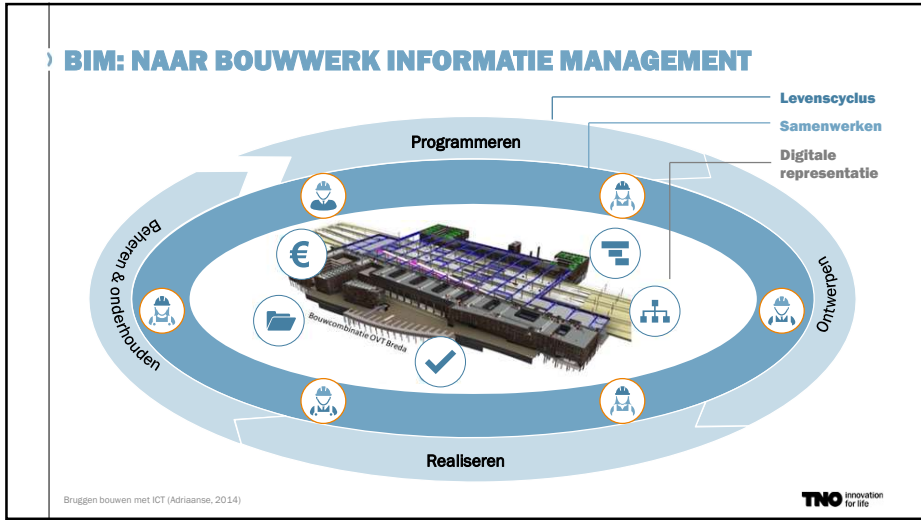

Bruggen bouwen met ICT (Adriaanse, 2014)

TNO innovation for life

8

op weg naar een netwerk van predictive twins van de gebouwde omgeving

9

NAAR EEN NETWERK VAN PREDICTIVE TWINS

INHOUD

- › Aanleiding
- › Introductie op netwerken van Predictive Twins
- › Predictive Twins bij vervanging en renovatie infrastructuur
- › Data op orde
- › Predictive Twins bij de energietransitie bestaande bouw

TNO Innovation for life

10

ER IS STEEDS MEER (ACTUELE) MEETDATA

~20 data punten per uur

KNMI weerdata

- › Temperatuur
- › Zonneshijin
- › Bewolking
- › Neerslag
- › ...

>4M data punten per uur

TNO meetdata brug

- › Rekken
- › Temperaturen

300 data punten per uur per rijbaan

NDW verkeersdata

- › Aantal voertuigen per uur
- › 5 lengte categorieën

TNO Innovation for life

11

VISIE: PREDICTIVE TWINS VAN DE GEBOUWDE OMGEVING

BEHEER & ONDERHOUD

PLAN

ONTWERP

REALISATIE

Een predictive twin:

- › Is een **digitale replica** van de fysieke twin
- › Beoordeelt de **actuele situatie**
- › Doet **voorspellingen**
- › **Leert** van nieuwe informatie
- › Stelt **beslissingen** voor (of beslist)

TNO BI&M: civiele constructies, wegen, gebouwen, offshore wind, glastuinbouw

TNO Innovation for life

12

1. INFORMATIE & MEETDATA

- › Informatie (o.a. BIM)
- › Meetdata

2. MODELLEN & LEREN

- › Fysische modellen
- › Machine Learning

3. SIMULEREN & BESLISSEN

- › Voorspellingen
- › Scenario's

Network (verkeersnetwerk, wijk)
 Bouwwerk (brug, gebouw)
 Onderdeel (brugdek, ruimte)

TNO innovation for life

13

1. INFORMATIE & MEETDATA

- › Informatie (o.a. BIM)
- › Meetdata

2. MODELLEN & LEREN

- › Fysische modellen
- › Machine Learning

3. SIMULEREN & BESLISSEN

- › Voorspellingen
- › Scenario's

Network (verkeersnetwerk, wijk)
 Bouwwerk (brug, gebouw)
 Onderdeel (brugdek, ruimte)

TNO innovation for life

14

1. INFORMATIE & MEETDATA

- › Informatie (o.a. BIM)
- › Meetdata

2. MODELLEN & LEREN

- › Fysische modellen
- › Machine Learning

3. SIMULEREN & BESLISSEN

- › Voorspellingen
- › Scenario's

Network (verkeersnetwerk, wijk)
 Bouwwerk (brug, gebouw)
 Onderdeel (brugdek, ruimte)

TNO innovation for life

15

1. INFORMATIE & MEETDATA

- › Informatie (o.a. BIM)
- › Meetdata

2. MODELLEN & LEREN

- › Fysische modellen
- › Machine Learning

3. SIMULEREN & BESLISSEN

- › Voorspellingen
- › Scenario's

Network (verkeersnetwerk, wijk)
 Bouwwerk (brug, gebouw)
 Onderdeel (brugdek, ruimte)

TNO innovation for life

16

op weg naar een netwerk van predictive twins van de gebouwde omgeving

ENKELE UITDAGINGEN BIJ ONTWIKKELING EN GEBRUIK

- › **Efficiënt (her)bruikbaar, lerend**
Haalbaarheid van (netwerken van) predictive twins
- › **'Fit for purpose'**
Niet elke situatie vraagt om de meest uitgebreide predictive twin
- › **Verbinden van kennisdomeinen**
Samenwerking civiele techniek, AI, informatie modellering, etc.
- › **Structureren en verbinden van informatiebronnen**
Bijeenbrengen van informatie over de asset levenscyclus(sen)
- › **Gefragmenteerde belangen en business modellen**
Aanjager nieuwe werkwijzen & business modellen in de bouw?

TNO Innovation for life

17

NAAR EEN NETWERK VAN PREDICTIVE TWINS

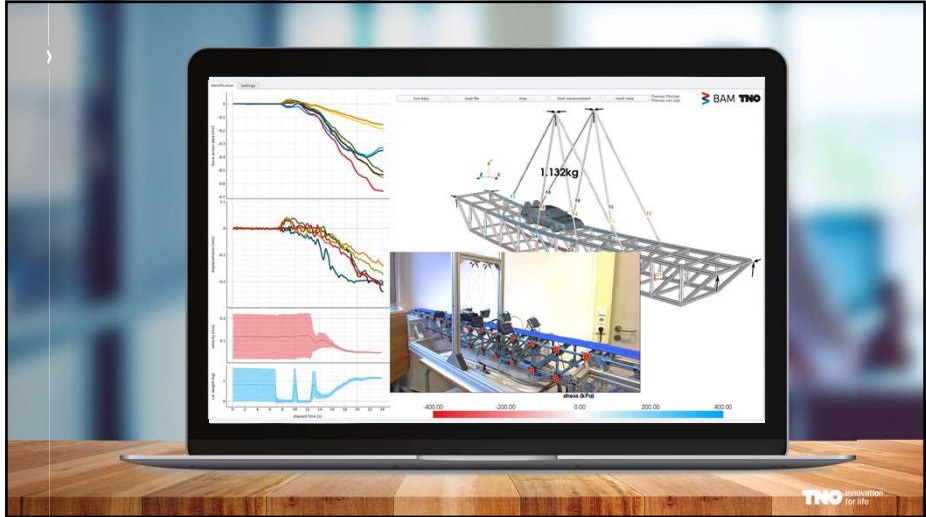
INHOUD

- › Aanleiding
- › Introductie op netwerken van Predictive Twins
- › Predictive Twins bij vervanging en renovatie infrastructuur
- › Data op orde
- › Predictive Twins bij de energietransitie bestaande bouw

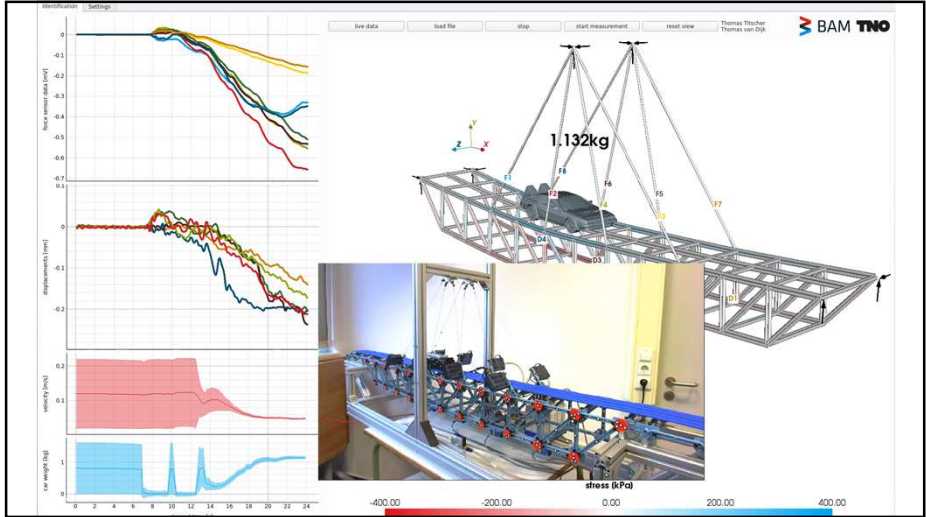

TNO Innovation for life

18

19

20

21

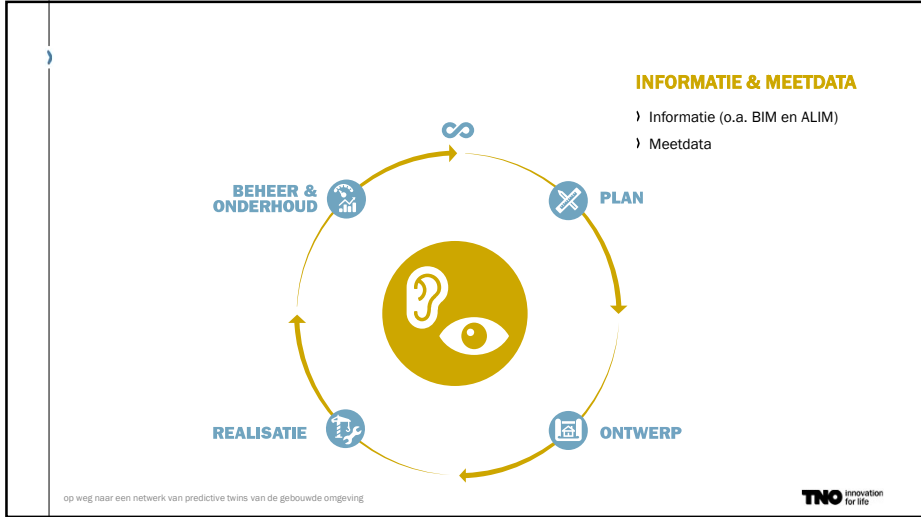
NAAR EEN NETWERK VAN PREDICTIVE TWINS

INHOUD

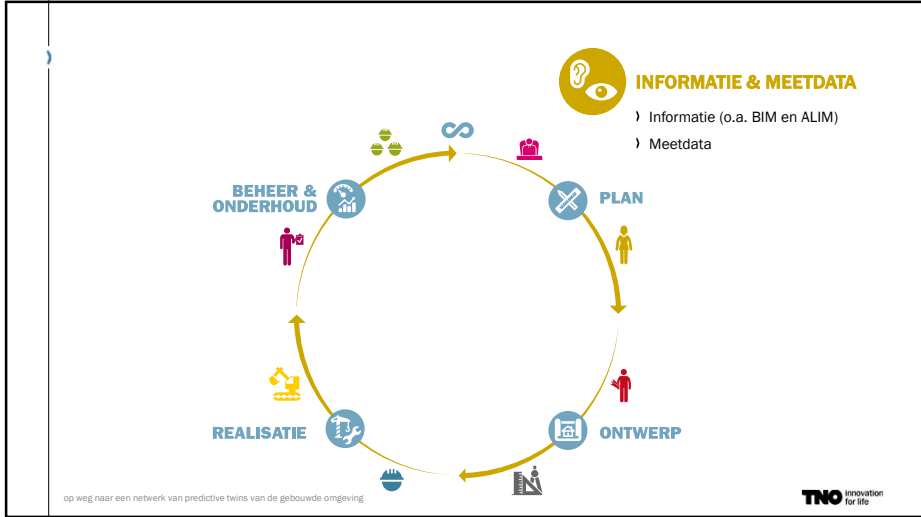
- › Aanleiding
- › Introductie op netwerken van Predictive Twins
- › Predictive Twins bij vervanging en renovatie infrastructuur
- › Data op orde
- › Predictive Twins bij de energietransitie bestaande bouw

TNO Innovation for life

22

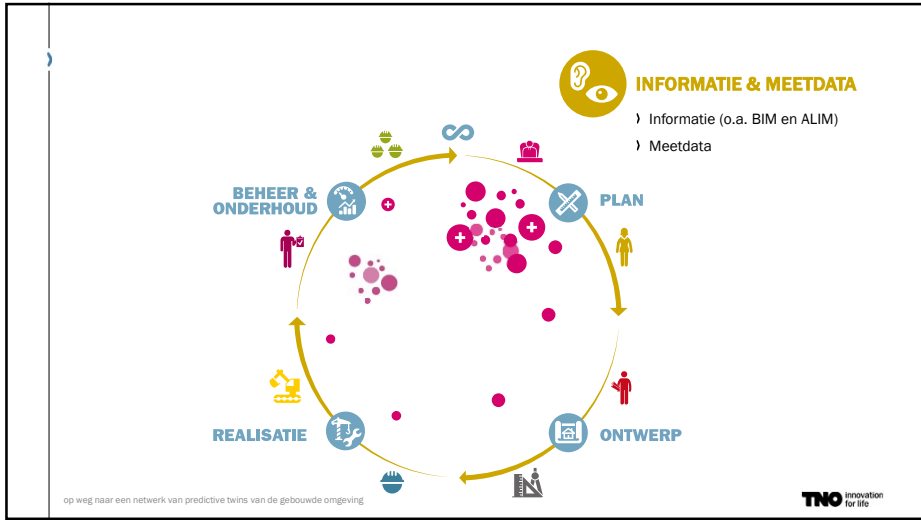

23

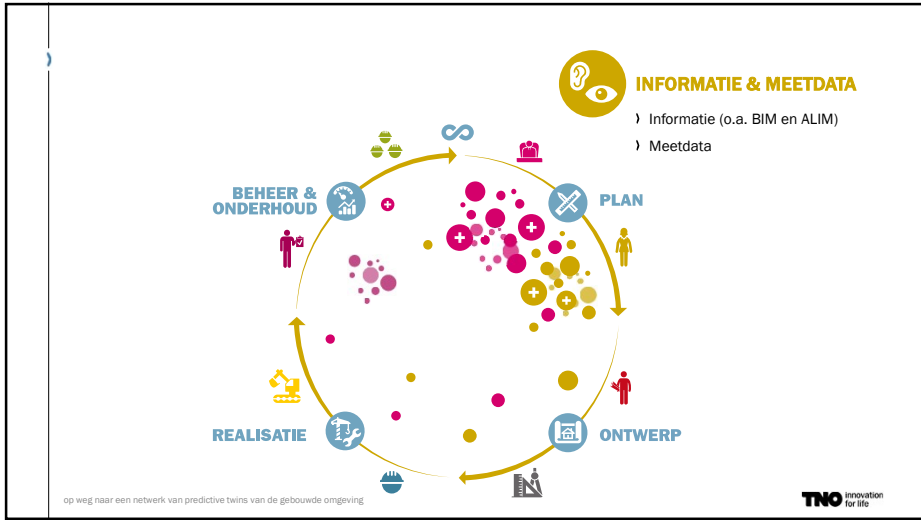

24

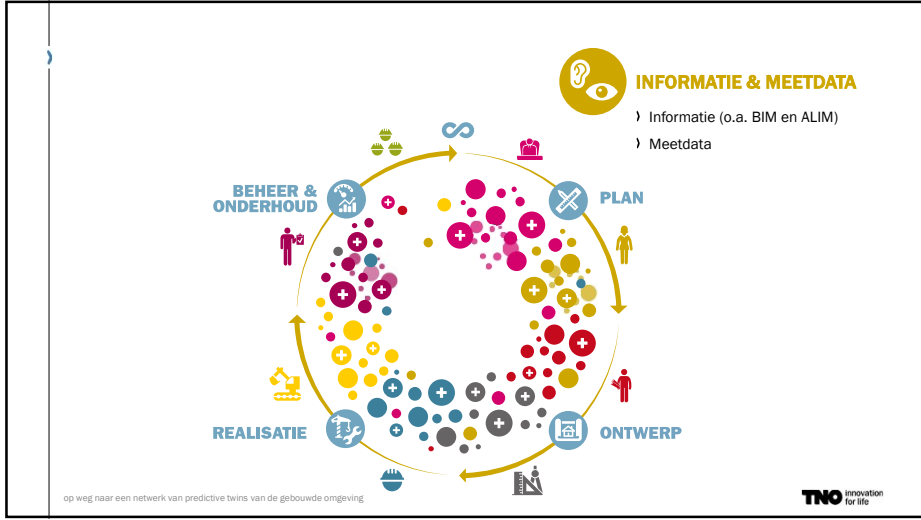
op weg naar een netwerk van predictive twins van de gebouwde omgeving

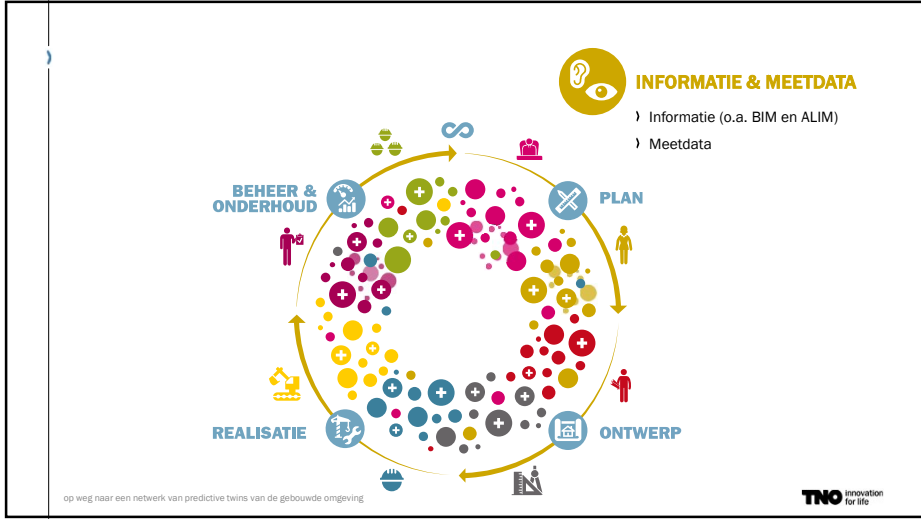
25

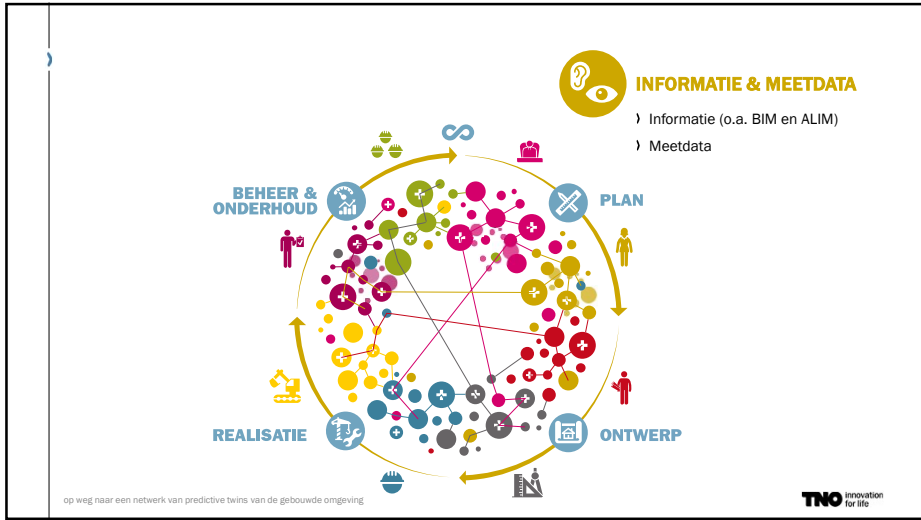
26

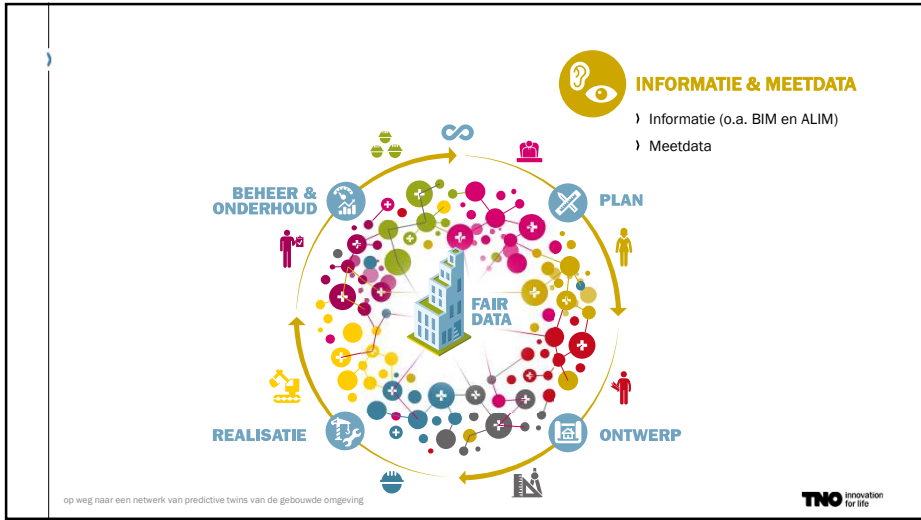
27

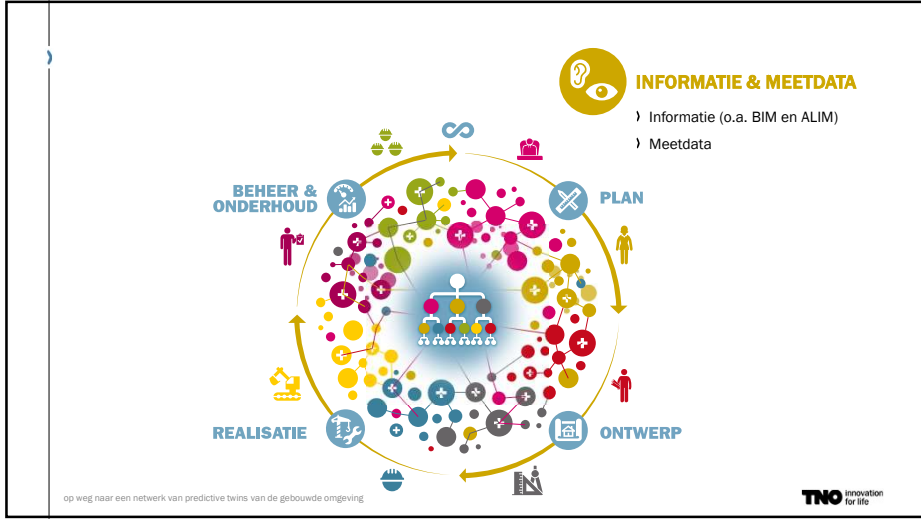
28

29

30

31

TYPISCHE PROBLEMEN MET DATA

NEGATIEF BEELD

“UN-FAIR”

- **UNFINDABLE**
- **UNACCESSIBLE**
- **NOT INTEROPERABLE**
- **NOT REUSABLE**

ONVOLLEDIG
 VEROUDERD
 VERKEERD
 INCONSISTENT
 GEÏSOLEERD
 SOFTWARE AFHANKELIJK

- **GEEN INCREMENTELE KENNIS OPGEBOUWD**
- **SLECHTE COMMUNICATIE TUSSEN PARTNERS**
- **BEPERKTE INTEGRALE BESLISSINGSONDERSTEUNING**

op weg naar een netwerk van predictive twins van de gebouwde omgeving

TNO Innovation for life

32

op weg naar een netwerk van predictive twins van de gebouwde omgeving

DE MOGELIJKHEDEN VAN DATA-GEBRUIK

POSITIEVE KIJK, BIJ GEBRUIK VAN DE JUISTE (ÉÉN) "TAAL"

- **FINDABLE**
- **ACCESSIBLE**
- **INTEROPERABLE**
- **REUSABLE**

"FAIR"

- **VOLLEDIG**
- **WERKELIJK**
- **JUIST**
- **CONSISTENT**
- **SOFTWARE ONAFHANKELIJK**
- **GEKOPPELD**

- **VOORTDURENDE OPBOUW VAN KENNIS**
- **OPTIMALE COMMUNICATIE TUSSEN PARTNERS**
- **MOGELIJK MAKEN VAN INTEGRALE BESLISSINGSONDERSTEUNING**

op weg naar een netwerk van predictive twins van de gebouwde omgeving

TNO Innovation for life

33

NAAR EEN NETWERK VAN PREDICTIVE TWINS

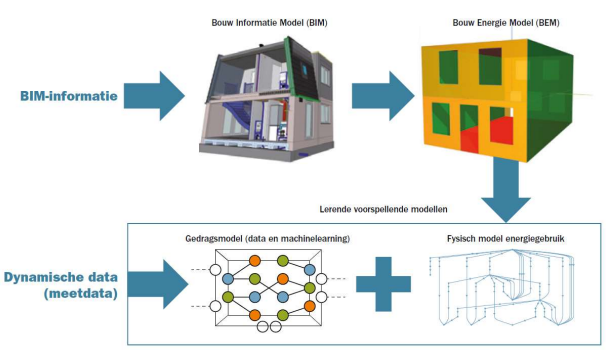
INHOUD

- › Aanleiding
- › Introductie op netwerken van Predictive Twins
- › Predictive Twins bij vervanging en renovatie infrastructuur
- › Data op orde
- › Predictive Twins bij de energietransitie bestaande bouw

TNO Innovation for life

34

VAN BIM NAAR LERENDE VOORSPELLENDE MODELLEN

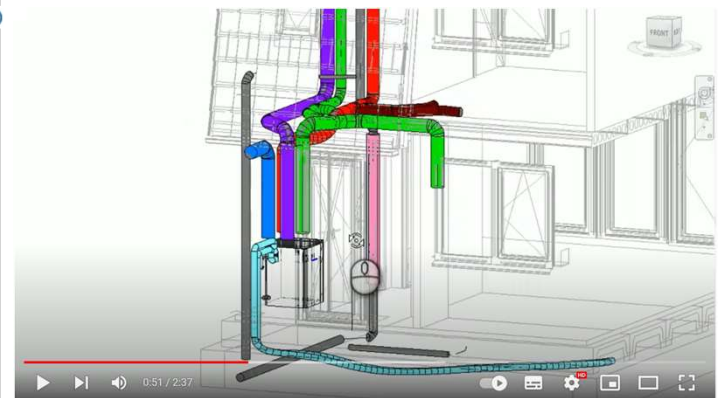
BIM-informatie → **Bouw Informatie Model (BIM)** → **Bouw Energie Model (BEM)**

Dynamische data (meetdata) → **Lerende voorspellende modellen**

Lerende voorspellende modellen = Gedragsmodel (data en machinelearning) + Fysisch model energiegebruik

TNO Innovation for life

35

op weg naar een netwerk van predictive twins van de gebouwde omgeving

TNO Innovation for life

36

op weg naar een netwerk van predictive twins van de gebouwde omgeving

TNO POSITION PAPER

NAAR NETWERKEN VAN PREDICTIVE TWINS VAN DE GEBOUWDE OMGEVING

TNO innovation for life

INHOUD

Samenvatting	1
Wat zijn netwerken van predictive twins	4
Waarom moet men dit doen	6
De praktische valkuilen van DTN	10
4 Implementatiegebieden	11
1. Ontwerp- en realisatiegebied: architectuur en constructie	11
2. Ontwerp- en realisatiegebied: energie en water	12
3. Ontwerp- en realisatiegebied: vervoer	13
4. Ontwerp- en realisatiegebied: landbouw	14
Conclusie	16
Doelstelling	17

TNO innovation for life

37

MEER WETEN? NEEM CONTACT OP

WEBSITE & SOCIAL MEDIA:
www.tno.nl/BIM-digitalisering

ROB ROEF
rob.roef@tno.nl
088 - 866 24 23

TNO innovation for life

38

BEDANKT VOOR UW AANDACHT

TNO innovation for life
Rob Roef, rob.roef@tno.nl

39